

Taflen Wybodaeth i Gleifion Dadnerfogi Radioamledd Cymalau'r Cefn

Uned Achosion Dydd Meddygol

Cawsoch gynnig y driniaeth hon fel rhan o'ch cynllun rheoli poen.

Beth yw Dadnerfogi Radioamledd?

Mae poen o gymalau bach (ffased) neu mawr (sacro-iliag) yr asgwrn cefn yn cael ei drosglwyddo drwy nerfau hynod fân. Mae dadnerfogi radioamledd neu rizolysis yn ffurf arbennig o ymyrraeth sy'n anelu at nerfau'r cymalau ac nid at y cymalau eu hunain. Drwy greu nam gwres, ni fydd y nerfau sy'n cyflenwi cymalau'r asgwrn cefn a gafodd eu haffeithio, yn trosglwyddo poen a gall hyn helpu i leihau'r symptomau am fwy o amser na phigiad gydag anaestheteg leol a steroid.

Beth mae hyn yn ei olygu?

Byddwch chi'n gorwedd ar eich bol ar gyfer y driniaeth hon sydd fel arfer yn cymryd tua 60 munud. Mae anaestheteg leol yn cael ei chwistrellu i mewn i'r croen ac mae nodwydd denau'n cael ei phasio tuag at y nerfau o dan oruchwyliaeth pelydr-x. Yna, mae gwifren denau (mewnochwilydd) yn cael ei phasio drwy wain y nodwydd. Mae safle cywir y wifren yn cael ei wirio gan 2 brawf:-

Synhwyrdd:- Mae'n bosibl y byddwch chi'n teimlo tyndra, pwysedd neu oglais yn eich cefn

Echddygol:- Mae'n bosibl y byddwch chi'n teimlo rhyw guro yn eich cefn.

Mae'n hanfodol eich bod yn dweud am y teimladau yn gywir ac yn brydlon pan fyddan nhw'n gofyn i chi. Os bydd curo yn y goes neu ddim unrhyw deimlad ar y profion, bydd y wifren denau'n cael ei symud. Pan fydd y wifren yn y lle cywir, cynhelir y driniaeth gyda cherrynt radioamledd am 65 eiliad. Chwistrellir anaestheteg leol a steroid ar ôl tynnu'r wifren i leddfu'r anghysur ar ôl y driniaeth.

Ydy hyn yn gweithio ac am ba hyd?

Byddwch chi'n barod wedi cael ymateb da i bigiadau diagnostig felly mae radioamledd yn cynnig siawns realistig i chi gael rhyddhad tymor hir da o boen. Mae'n bosibl na fyddwch chi'n teimlo unrhyw fudd am 2 - 3 wythnos. Gellir lleddfu symptomau am hyd at flwyddyn a mwy mewn tua hanner yr holl symptomau. Yn anffodus, gall y nerf adfywio felly mae'n bosibl i'r poen ddychwelyd ond bydd ail driniaeth o fudd os byddwch chi'n ymateb i'r cyntaf.

Beth sy'n digwydd ar y diwrnod?

Fel arfer, gallwch fwyta ac yfed.

Cymerwch eich holl dabledi fel arfer heblaw eich bod wedi cael cyfarwyddyd fel arall. Dewch â rhestr o'ch tabledi gyda chi.

Gofynnir i chi newid i ŵn ysbyty. Bydd nyrs yn cymryd rhai manylion gennych i wirio eich bod yn ddigon da ar gyfer y driniaeth. Gofynnir i chi arwyddo'r ffurflen gydsynio. Bydd y meddyg yn gallu ateb unrhyw gwestiwn sydd gennych ar y pryd. Byddan nhw'n mynd â chi i'r theatr ar droli.

Ar ôl eich triniaeth, bydd yn rhaid i chi aros gyda ni am awr cyn gallwch fynd adref. Ni ddylech yrru eich hun na mynd adref ar gludiant cyhoeddus. Dylech ofyn i oedolyn cyfrifol aros gyda chi ar y diwrnod. Ar ôl eich triniaeth, cymerwch bethau'n hamddenol am weddill y diwrnod. Peidiwch â gwneud unrhyw ymarfer egnïol na gwaith trwm am ychydig ddyddiau. Cadwch fan y pigiad yn lân a sych a thynnwch y rhwymyn ar ôl 24 awr.

Gallwch barhau i gymeryd eich tabledi poen hyd nes i chi sylw ar welliant yn eich symptomau.

Sgil effeithiau a chymhlethdodau:

Oherwydd y driniaeth:

Cyffredin

- Dolurus / cleisio wrth fan y pigiad
- Poen cynyddol dros dro (hyd at 10 niwrnod)

Anghyffredin

- Pen tost
- Haematoma
- Haint wrth fan y pigiad
- Adwaith alergaidd
- Poen newydd
- Poen yn gwaethygu

Anghyffredin iawn

- Confylsiynau (ffitiau)
- Niwed dros dro neu barhaol yn achosi anabledd i'r nerf
- Ataliad y galon (y galon yn peidio â churo)

Oherwydd y steroid yn y pigiad:-

- Cochni ar y wyneb am ychydig ddyddiau
- Newid dros dro yn y cylch misglwyf arferol (merched)
- Cynnydd dros dro yn eich lefelau siwgr (pobl sy'n dioddef gan ddiabetes).

Rhaid i chi ddweud wrthym os

- Gallwch chi fod yn feichiog
- Ydych chi'n cymryd warfarin/clopidogrel
- Oes gennych alergedd i latex, meddyginiaethau a bwyd
- Ydy eich cyflwr meddygol wedi newid ers y tro diwethaf i chi weld yr ymgynghorydd
- Ydych chi'n dioddef gan epilepsi
- Ydych chi'n dioddef gan ddiabetes
- Oes gennych chi annwyd neu dymheredd
- Ydych chi'n cael eich trin gan wrthfotigau
- Ydych chi wedi bod mewn ysbyty
- Ydych chi'n defnyddio cadair olwyn ac angen help i ddod allan ohoni
- Ydych chi'n drwm eich clyw /yn fyddar
- Ydych chi'n rhannol ddall / chi wedi cofrestru'n ddall
- Ydych chi angen cyfieithydd
- Ydych chi'n nerfus iawn am nodwyddau, ysbytai neu ymarferwyr meddygol

I gael mwy o wybodaeth, gallwch gysylltu â:-

Ysbyty Brenhinol Gwent ar:- 01633 - 234938

Ymgynghorwyr: Dr. Tzvetanka Ivanova-Stoilova
Dr. Sonia Wartan

Ysbyty Nevill Hall ar:- 01873 – 732979

Ymgynghorwyr: Dr. Sue Jeffs
Dr. Mandar Joshi

**“Mae’r ddogfen hon ar gael yn Saesneg /
This document is available in English”.**